

Markedsrapport for Saudi-Arabien

Oktober 2020

Baggrund

Saudi-Arabien er en del af Den Persiske Golfs og Mellemøstens stormagter, men på grund af de lave oliepriser står udfordringerne nu i kø. Landet har ellers historisk set kunnet opbygge betydelige økonomiske buffere som følge af olieindtægterne. Men de nuværende oliepriser er slet ikke høje nok til at få budgettet til at balancere, så det helt store spørgsmål de kommende år er, om Saudi-Arabien kan få omstillet sin økonomi væk fra olieafhængigheden. Samtidig er landet presset på den geopolitiske front, idet USA – som historisk har været en tæt allieret med Saudi-Arabien – har nedtrappet sit engagement i regionen. Dertil kommer Saudi-Arabiens rivalisering med Iran, som også kræver stor politisk opmærksomhed. Ligesom alle andre lande har corona også ramt Saudi-Arabien, men landets økonomi er grundet de store reserver relativt godt polstret til at klare coronakrisen.

Tabel 1: Økonomiske nøgletal for Saudi-Arabien

	2018	2019	2020 (Skøn)	2021 (Skøn)	2022 (Skøn)	2023 (Skøn)
Real BNP-vækst (pct.)	2,4	0,3	-8,5	2,5	1,7	2,3
Inflation (pct.)	2,5	-2,1	3,9	3,0	1,4	2,1
Offentlig budgetbalance (pct. af BNP)	-5,9	-4,5	-13,8	-10,1	-6,9	-5,8
Offentlig gæld, brutto (pct. af BNP)	19,0	21,9	31,9	32,3	32,3	33,9
Betalingsbalance (pct. af BNP)	9,1	6,0	-8,0	-2,0	3,4	3,7
Udenlandsgæld, brutto (pct. af BNP)	18,9	20,6	27,9	27,5	27,6	28,0
Arbejdsløshed (pct.)	6,0	6,2	7,0	7,6	6,5	6,3
Valutakursændring ift. USD (pct.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kilde: IHS Connect.

Anm: Data behandlet af EKF.

Landet har haft en tocifret økonomisk vækst for år tilbage, men væksten har været for nedadgående de seneste år, om end der dog har været positiv vækst i de fleste af årene med undtagelse af en mindre recession i 2017. Det forventes dog, at landet vil få negativ vækst i 2020 på grund af corona. Der er stor usikkerhed om den økonomiske prognose, men et fald i væksten på 8-9 pct. i 2020 er realistisk. Saudi-Arabien kan dog grundet de store reserver godt håndtere denne tilbagegang.

Markedsrapport
udarbejdet af
Dansk Erhverv i
samarbejde med
Danmarks Eksport-
kredit – EKF.

DANSK
ERHVERV

Økonomisk udvikling

Saudi-Arabien s økonomi er baseret på olieindtægter. Olien bidrager direkte med ca. 40 pct. af BNP og ca. 70 pct. af statens indtægter. Øvrige sektorer er stærkt afhængige af statslig støtte, og finansieres dermed indirekte af olieindtægter. Saudi-Arabien s økonomi har et relativt godt udgangspunkt. De gode år har betydet, at landet har oparbejdet anseelige reserver, herunder valutareserver til ca. 2 års import, hvilket er meget højt både i regionalt og globalt perspektiv.

På den længere bane står økonomien over for en række strukturelle udfordringer, som gør, at landet er yderst sårbart de kommende år. Den Internationale Valutafond, IMF, vurderede i starten af 2020, at Saudi-Arabien s oliefond vil være tømt i midten af 2030'erne, hvis økonomien ikke reformeres. Denne forudsigtelse var vel at mærke inden coronakrisens udbrud, som fik olieprisen til at falde brat. Saudi-Arabien havde dog selv en del af skylden for det bratte priskefald. For samtidig med corona-udbruddet, som i sig selv medførte et kraftigt fald i efterspørgslen efter olie, begyndte Saudi-Arabien at pumpe ekstra meget olie ud af hannerne. Årsagen var, at Saudi-Arabien havde forsøgt at få Rusland til at skære i olieproduktionen for at holde en hånd over olieprisen, men da forhandlingerne brød sammen, vendte Saudi-Arabien på en tallerken og startede en oliepriskrig. Saudi-Arabien har de økonomiske muskler til at føre sådanne priskekrige på grund af de anseelige reserver. Hertil kommer, at Saudi-Arabien kan pumpe olie op fra undergrunden billigere end øvrige producenter. Men da de statslige udgifter samtidigt er høje, balancerer budgettet ikke med de lave oliepriser. Faktisk skal olieprisen helt op på ca. 85 dollars per tønde, før landets statsfinansier går i balance. Der er ikke udsigt til så høje oliepriser, for de fleste forventer, at den globale olieefterspørgsel – som strukturelt set fortsat er stigende – vil peake inden for de næste 10 år.

Derfor bliver det afgørende for landet, at økonomien diversificeres i lyset af den store olieafhængighed. Strategien for dette er beskrevet i landets 'Visionen 2030'-målsætning. Diversificeringsstrategien er vigtig for at mindske landets økonomiske sårbarhed, men også for at imødekomme et stigende indenlandsk forbrug af energi. Centralt for strategien var det delvise frasalg af aktierne i det nationale olieselskab Saudi Aramco i 2019, som blev den største børsnotering i verdenshistorien. Som en del af reformprogrammet ønsker Saudi-Arabien at øge eksport af varer, der ikke er relateret til olieindustrien, fra 16 procent til 50 procent i 2030.

Tabel 2: **Saudi-Arabiens handelsforhold til Danmark**

Dobbeltbeskatningsaftale med Danmark	Nej
Frihandelsaftale med EU	Nej
Dansk vareeksport til Saudi-Arabien (2019)	5,42 mia. DKK
Dansk tjenesteeksport til Saudi-Arabien (2019)	2,94 mia. DKK
Dansk vare- og tjenesteeksport til Saudi-Arabien (2019)	8,36 mia. DKK
Dansk vareimport fra Saudi-Arabien (2019)	0,35 mia. DKK
Dansk tjenesteimport fra Saudi-Arabien (2019)	1,16 mia. DKK
Dansk vare- og tjenesteimport fra Saudi-Arabien (2019)	1,51 mia. DKK
Danske datterselskaber i Saudi-Arabien (2018)	14 (2.117 ansatte)

Kilde: SKAT, Europakommissionen og Danmarks Statistik.

Anm: Data indsamlet og behandlet af Dansk Erhverv.

Politisk udvikling

Saudi-Arabien er et af de mindst demokratiske lande i verden. I juni 2017 udnævnte kong Salman sin søn Mohammad bin Salman som kronprins. Mohammad bin Salman har været hurtig og effektiv til at styrke sin magtposition, og i dag er han de facto leder af landet.

Mohammad bin Salman, som i daglig tale ofte kaldes MBS, forsøger at balancere de konservative kræfter i landet på den ene side og de stigende krav om liberalisering fra store dele af befolkningen på den anden side. Liberaliseringen ses bl.a. ved, at et forbud mod at kvinder må køre bil blev ophævet i 2018. Der ses desuden en bevægelse væk fra en konsensusbaseret proces til en mere centraliseret, hvilket kan være godt for reformprocessen, men det er samtidigt risikabelt, idet kronprinsen risikerer at miste opbakning i den royale familie, hvis centraliseringen bliver for radikal. Det er dog i mindre grad sandsynligt, at en opposition til kronprinsen vil være stor nok til at kunne forhindre magttransitionen.

Det geopolitiske magtspil mellem Iran og Saudi-Arabien præger hele regionen. Kombinationen af et styrket Iran og en yngre og selvhævdende generation af beslutningstagere i Saudi-Arabien med den 35-årige kronprins Mohammed bin Salman i spidsen har fået den dybt forankrede regionale stormagtskonflikt til at genopblusse. Det er ikke sandsynligt, at landene har interesse i at engagere sig i en altomfattende stormagtskonflikt, men Saudi-Arabien vil gøre en stor indsats for at begrænse den iranske indflydelse i regionen, som rækker langt ud over landets grænser, herunder i Syrien, Irak, Libanon og Yemen, men også i f.eks. Bahrain og Qatar, hvor sidstnævnte for indeværende ligger under for en omfattende boykot fra en række lande i regionen blandt andet pga. landets relation til Iran. I 2019 angreb droner saudiske oliefelter, hvilket satte den saudiske olieproduktion væsentligt ned i gear gennem flere uger. Houthi-bevægelsen i Yemen tog an-

svaret for angrebet, men Saudi-Arabien påstod, at dronerne kom fra Iran. Dette understreger, hvordan rivaliseringen mellem Iran og Saudi-Arabien er med til at skabe splittelse i hele regionen og i stigende grad tvinger de øvrige lande til at vælge side.

Det bliver afgørende for Saudi-Arabiens stabilitet, om regeringen også på sigt formår at indfri befolkningens forventninger om en høj levestandard. 2/3 af befolkningen er under 30 år, hvilket stiller store krav til muligheder for uddannelse, men også en vis grad af frihed. Et arabisk forår er dog ikke sandsynligt, idet modstandere af styret bliver holdt i kort snor. Mohammad bin Salman betegnes da også af sine kritikere som værende skruppelløs i sin ledelsesstil. I 2018 blev den systemkritiske journalist, Jamal Khashoggi, som var bosiddende uden for Saudi-Arabien, likvideret på det saudiske konsulat i Istanbul. Mohammad bin Salman har benægtet, at han beordrede likvideringen, men likvideringen viser, at systemkritikere har svære vilkår i Saudi-Arabien.

Tabel 3: **Saudi-Arabien på globale ranglister**

Verdensbankens "Forsknings- & Udviklingsudgifter" (pct. af BNP)	47 (ud af 149)
WIPO's Global Innovation index	66 (ud af 131)
World Economic Forum's Global Competitive Index	36 (ud af 141)
Transparency International's "Corruption by country"	51 (ud af 180)
Verdensbankens "Ease of doing business"	62 (ud af 190)
Verdensbankens individuelle parametre:	
Bureaukrati ved opstart af virksomhed (efter laveste niveau)	38 (ud af 190)
Bureaukrati ved import/eksport (efter laveste niveau)	86 (ud af 190)
Håndhævelse af kontrakter (efter bedste håndhævelse)	51 (ud af 190)
Indbetaling af skatter og afgifter (efter letteste indbetaling)	57 (ud af 190)
Registrering af fast ejendom (efter mest effektive registrering)	21 (ud af 190)
Udstedelse af byggetilladelser (efter letteste niveau)	28 (ud af 190)

Kilde: Nyeste udgave af ovennævnte publikationer.

Anm: Forskning- & udviklingsudgifter er landenes senest indberettede tal til Verdensbanken.

Tabel 4: **Markedsmuligheder**

De meget lave oliepriser har betydet, at Saudi-Arabien har sat økonomisk diversificering højt på dagsordenen for at mindske landets økonomiske sårbarhed.

Turisme og ejendomsudvikling- Saudi-Arabien vil gerne gøre Dubai kunsten efter, som har været eminent til at tjene penge på turisme og ejendomsudvikling til udlændinge. Saudi-Arabien har verdens mest attraktive turistattraktion - hvert fald blandt verdens 1,7 mia. muslimer. De hellige byer Mekka og Medina tiltrækker 1,8 mio. pilgrimme i højsæsonen og yderligere 19 mio. pilgrimsturister på andre tider af året. Det gør pilgrimsrejser til den næststørste indkomstkilde i Saudi-Arabiens økonomi.

Vedvarende energi- Som en del af den saudiske diversificeringsstrategi sættes der på vedvarende energi. Vind- og solenergi vil være med til at øge det samlede udbud af energi og give mulighed for at opretholde en større eksport af de konventionelle energiformer, som skal understøtte landets indtægter i hård valuta.

Landbrug- Saudi-Arabien har et mål om at opnå en højere grad af selvforsyning. Som led i denne udvikling vil Saudi-Arabien styrke investeringerne i otte sektorer indenfor landbrug med et særligt fokus på bl.a. økologisk produktion. Saudi-Arabien ønsker at tiltrække udenlandsk ekspertise, og landet inviterer udenlandske virksomheder til at investere i den voksende landbrugsindustri.

Kilde: EKF.

10 største danske eksportvarer til Saudi-Arabien

Tabel 5: **Overkategorier, 2019**

1.	Medicinske og farmaceutiske produkter	1.998 mio. DKK
2.	Diverse næringsmidler	1.595 mio. DKK
3.	Mejeriprodukter og fugleæg	420 mio. DKK
4.	Kemiske materialer og produkter	310 mio. DKK
5.	Maskiner og tilbehør til industrien	268 mio. DKK
6.	Specialmaskiner til forskellige industrier	136 mio. DKK
7.	Drikkevarer	76 mio. DKK
8.	Elektriske maskiner og apparater	64 mio. DKK
9.	Tekniske og videnskabelige instrumenter	52 mio. DKK
10.	Animalske og vegetabiliske materialer, rå	44 mio. DKK

Kilde: Danmarks Statistik.

Anm: Danmarks vareeksport til Saudi-Arabien i 2019.

Tabel 6: **Underkategorier, 2019**

1.	Maltekstrakt	1.284 mio. DKK
2.	Tilberedte næringsmidler	291 mio. DKK
3.	Smør og andre mælkefedtstoffer	216 mio. DKK
4.	Lægemidler med indhold af andre antibiotika i detailsalgspakning	130 mio. DKK
5.	Sammensatte reagensmidler	110 mio. DKK
6.	Andre centrifugalpumper	108 mio. DKK
7.	Sodavand	76 mio. DKK
8.	Lægemidler med indhold af vitaminer i detailsalgspakninger	65 mio. DKK
9.	Fløde med fedtindhold over 6%	51 mio. DKK
10.	Reaktionsstartere, -acceleratorer og katalytiske præparater	45 mio. DKK

Kilde: Danmarks Statistik.

Anm: Top 10 underkategorier som ikke er underlagt diskretionering.

Tabel 7: **Modtagere af dansk vareeksport, 2019**

1.	Tyskland	104,1 mia. DKK
2.	Sverige	77,4 mia. DKK
3.	USA	75,9 mia. DKK
20.	Canada	6,1 mia. DKK
21.	Sydkorea	6,1 mia. DKK
22.	Irland	5,4 mia. DKK
23.	Saudi-Arabien	5,4 mia. DKK
24.	Brasilien	5,3 mia. DKK
25.	Østrig	5,1 mia. DKK
26.	Færøerne	4,4 mia. DKK

Kilde: Danmarks Statistik.

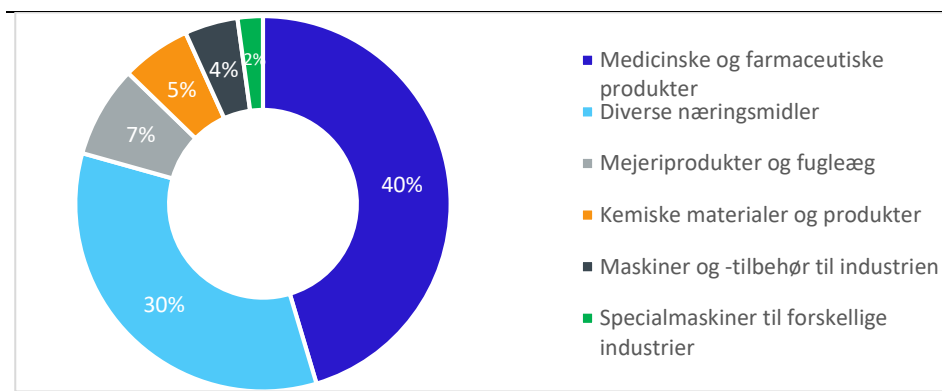
Kommercielt klima

Saudi-Arabien's kommercielle klima har både styrker og svagheder. Det er særligt det juridiske system, som er vanskeligt at operere under, mens banksektoren overordnet er solid. Der eksisterer dog en risiko for en forværring af bankernes kreditkvaliteten i lyset

landets strukturelle økonomiske udfordringer. De saudiske banker er dog fortsat relativt godt ratet.

Dansk Eksportkredit vurderer løbende risikoen ved samhandel med verdensmarkedet. Risikoklassen afspejler risikoen for, at en køber ikke kan betale på grund af politiske risici i landet. Jo højere tallet er, des højere er risikoen. Saudi-Arabien er i risikoklasse 2 ud af 7.

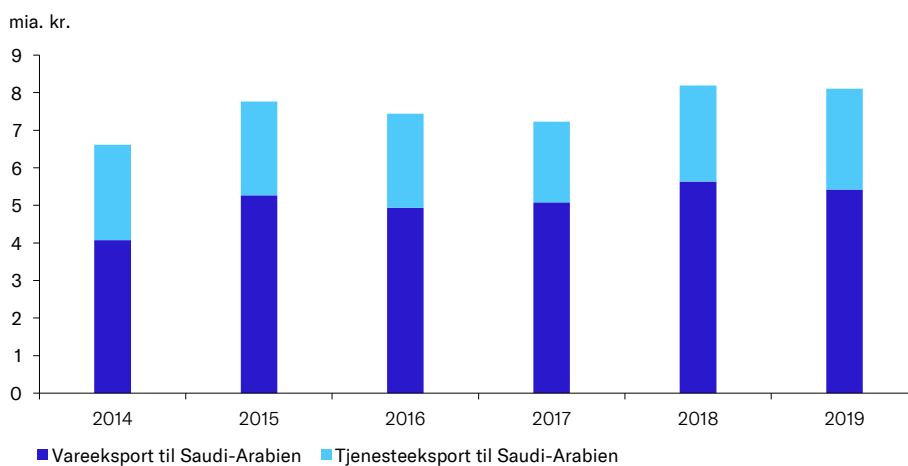
Figur 1: **Hovedkomponenter I den danske vareeksport til Saudi-Arabien fra februar 2020 til juli 2020**

Kilde: Danmarks Statistik.

Anm: Procentsatserne er andel af den samlede danske vareeksport til Saudi-Arabien for perioden.

Figur 2: **Dansk vare- og tjenesteeksport til Saudi-Arabien fra 2014 til 2019**

Kilde: Danmarks Statistik.

Danmarks samlede eksport til Saudi-Arabien har været svingende men svagt stigende. Den drives primært af vareeksporten.

Om Markedsrapport

Markedsrapport er en del af Dansk Erhvervs løbende overvågning af de internationale markeder og udkommer løbende i en opdateret version. Publikationen udarbejdes i samarbejde med Udenrigsministeriet og Danmarks Eksportkredit som besidder en helt særlig viden om handels- og forretningsvilkår på de vigtigste danske eksportmarkeder. Derudover bidrager Danmarks Statistik med de nyeste faktuelle tal på området.

Gengivelse af materiale fra Markedsrapport skal ske med Dansk Erhverv anført som kilde.

EKF- Danmarks Eksportkredit

Har du brug for en kredit til at udvikle din virksomhed eller levere en ordre til en kunde i udlandet? Har din eksportkunde brug for finansiering for at kunne købe dine varer? EKF er Danmarks Eksportkredit, og vi hjælper danske virksomheder frem i verden ved at finansiere jeres forretninger og tage de risici, der kan være forbundet med at handle med andre lande. Som en del af vores arbejde vurderer vi løbende økonomisk og politisk risiko på de fleste eksportmarkeder.

Kontakt EKF på 3546 2600 eller send en mail til ekf@ekf.dk hvis din virksomhed har brug for viden og finansiering til eksport eller er underleverandør til eksport.

Datakilder

Markedsrapport er baseret på en række solide statistikkilder, som Dansk Erhverv finder troværdige og kan levere opdaterede tal.

- Verdensbanken, *Ease of Doing Business*, tilgængelig på: <<https://www.doing-business.org/en/rankings>>
- Danmarks Eksportkredit, *Landevurderinger*, tilgængelig på: <<https://ekf.dk/landevurderinger>>
- World Intellectual Property Organization, *Global Innovation Index*, tilgængelig på: <<https://www.globalinnovationindex.org/home>>
- IHS Connect, *Economics & Country Risk Research and Analysis*, tilgængelig på: <<https://my.ihs.com/Connect>>
- World Economic Forum, *Global Competitive Index*, tilgængelig på: <<https://www.weforum.org/reports/how-to-end-a-decade-of-lost-productivity-growth>>
- Economist Intelligence Unit, *Country Analysis*, tilgængelig på: <<https://www.eiu.com/n/solutions/country-analysis/>>
- Europa Kommissionen, *Frihandelsaftaler*, tilgængelig på: <<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/>>
- SKAT, *Dobbeltbeskatningsaftaler*, tilgængelig på: <<https://www.skm.dk/love/internationalt/dobbeltbeskatningsoverenskomster#/?page=1>>
- Danmarks Statistik har leveret følgende dataudtræk:
 - OFATS4: Danske datterselskaber i udlandet.
 - UHTL: Tjenestebalance, pr. kvartal.
 - SITC2R4Y: Værdi af import og eksport, SITC-hovedgrupper på år.
 - SITC2R4M: Værdi af import og eksport, SITC-hovedgrupper på måneder.
 - SITC5R4Y: Værdi af import og eksport, SITC-hovedundergrupper på år.

For yderligere information om Markedsrapport, herunder om muligheden for at blive samarbejdspartner, kontakt venligst Michael Bremerskov Jensen, fagchef for international handel, Dansk Erhverv, på tlf. +45 3175 2400 og mail: mje@danskerhverv.dk.